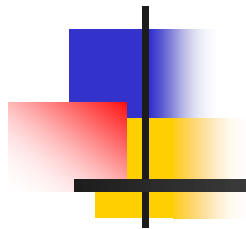

Figyelem!

A következő előadás a koronavírus miatt elrendelt távoktatáshoz készült segédanyagként a Méréstechnika kurzust a 2019/20-as tanév tavaszi félévében felvett hallgatók számára.

A felvétel sokszorosításához és terjesztéséhez az előadó nem járul hozzá.

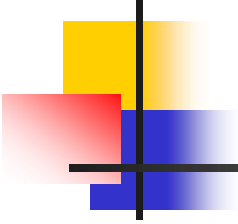

További mérések

Gerzson Miklós

Pannon Egyetem, Villamosmérnöki és Információs
Rendszerek Tanszék

2019/2020 II. félév

Tömeg- és erőmérés

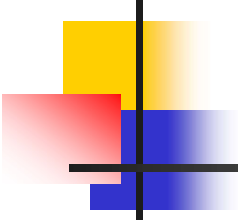
- Erődefiníciók

$$F = m \cdot a \qquad F = \frac{\Delta I}{\Delta t} = \frac{m \cdot \Delta v}{\Delta t}$$

$$F = \frac{m_1 \cdot m_2}{r^2}$$

- Tömeg $m = \frac{w}{g}$

- A tömeg az anyag mennyiségének mértéke, az erő pedig a testek között fellépő gravitációs kölcsönhatás

Tömeg- és erőmérés

- Mértékegységek
 - tömeg: kg – SI alapegység
 - erő: N (newton; $\text{kg}\cdot\text{m}/\text{s}^2$) – származtatott egység
 - dimenzió egyenlet: $[\text{M}][\text{L}][\text{T}]^{-2}$

Tömeg- és erőmérés

- Tömegmérés
 - erőmérés speciális esete
 - kétkarú mérleg
 - karok hossza egyenlő
 - karok hossza nem egyenlő

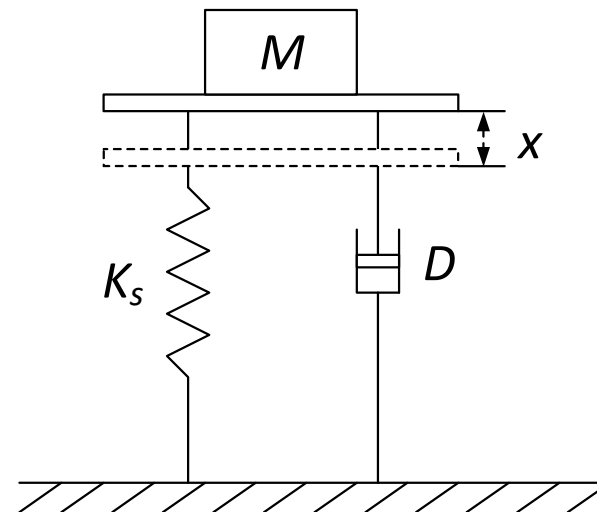

Tömeg- és erőmérés

- Erőmérés
 - mozgás és kitérés
 - klasszikus alapelv: csillapított rugós elrendezés

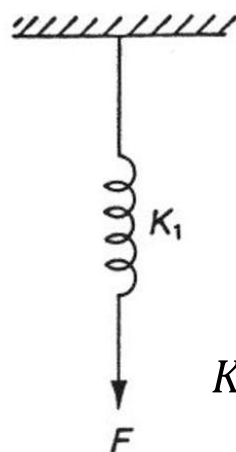
- egyenlete

$$F = M \frac{d^2x}{dt^2} + D \frac{dx}{dt} + K_S x$$

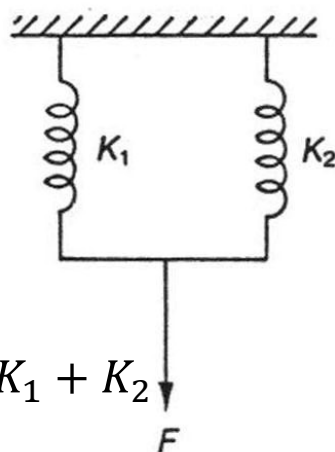

- a kitérés lineáris függvénye az erőnek
- további módszerek: nyúlásmérő bélyeg, piezokristály, ...

Tömeg- és erőmérés

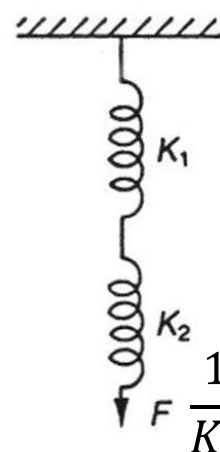

(a) Single spring

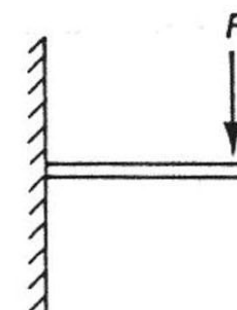
(b) Springs in parallel

$$K_e = K_1 + K_2$$

(c) Springs in series

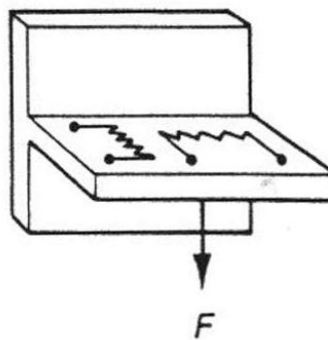
$$\frac{1}{K_e} = \frac{1}{K_1} + \frac{1}{K_2}$$

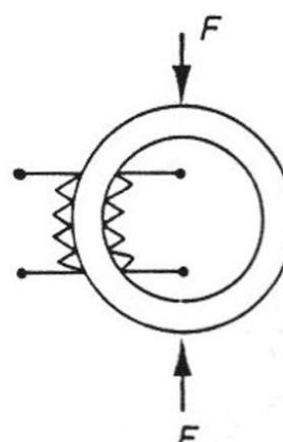
(d) Cantilever

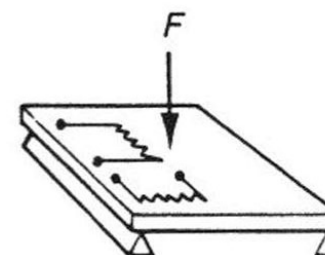
(e) Load cell

(f) Cantilever

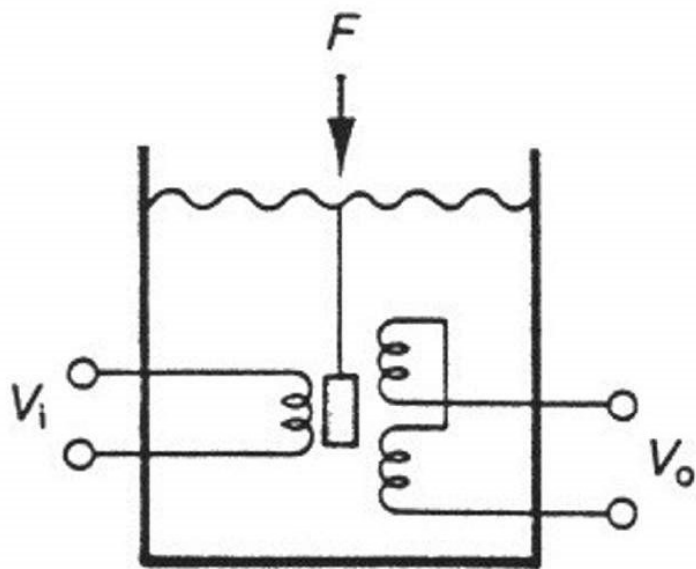
(g) (Proving) ring

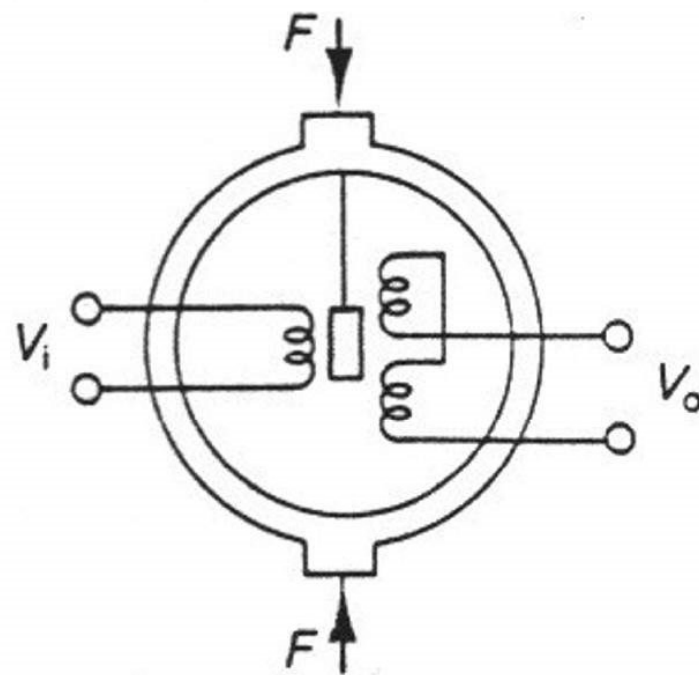
(h) Loading beam

Tömeg- és erőmérés

- LVDT típusú műszerek

(a) Column type

(b) Ring type

Tömeg- és erőmérés

középkori mérleg és mérlegház

Tömeg- és erőmérés

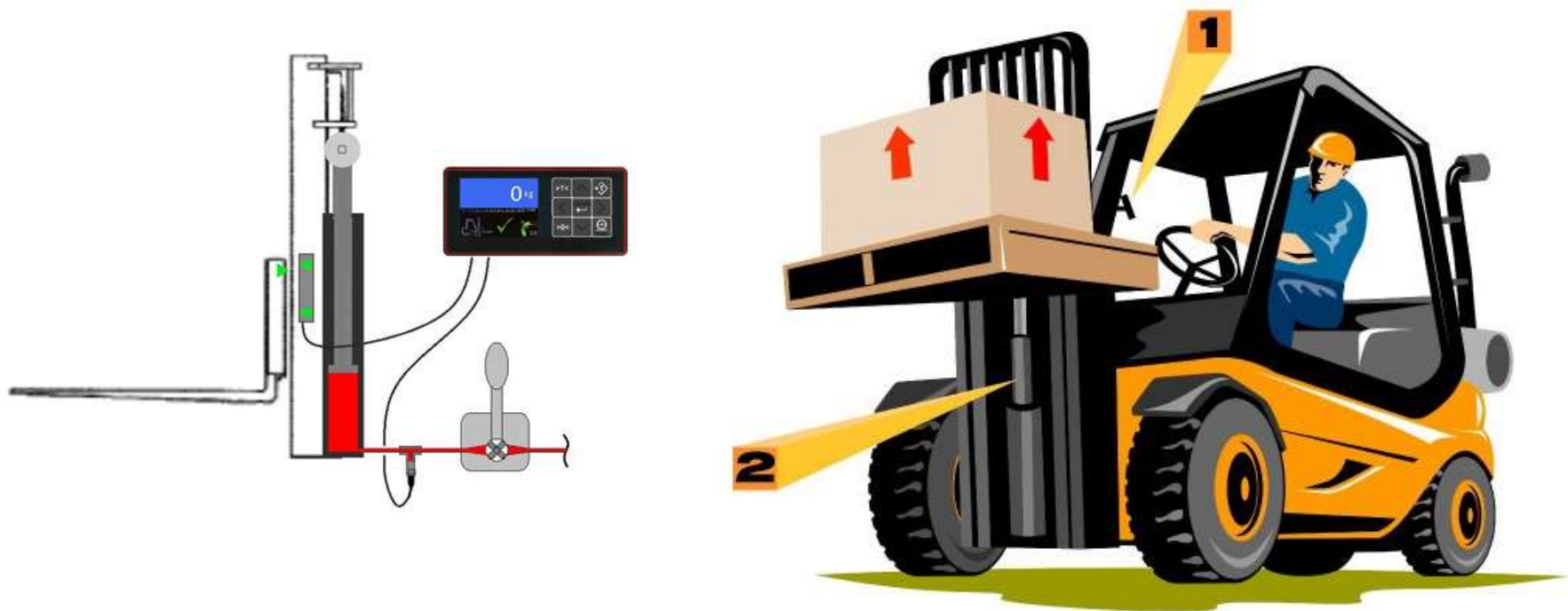

Century 7-inch Dial

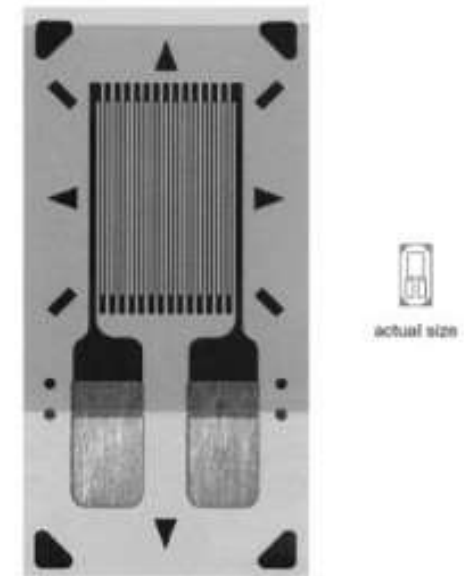
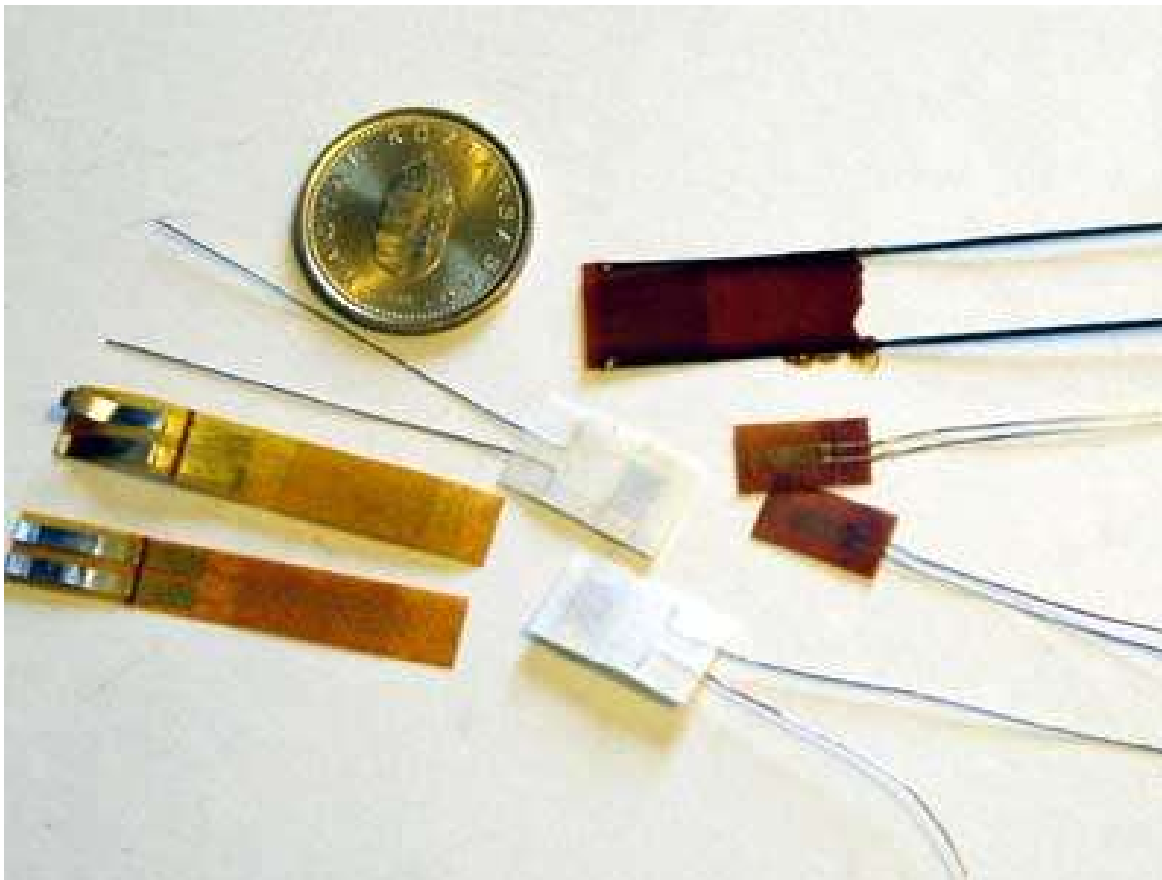
Tömeg- és erőmérés

- hidraulikus (pneumatikus) mérleg

Tömeg- és erőmérés

- Nyúlásmérő bélyegek

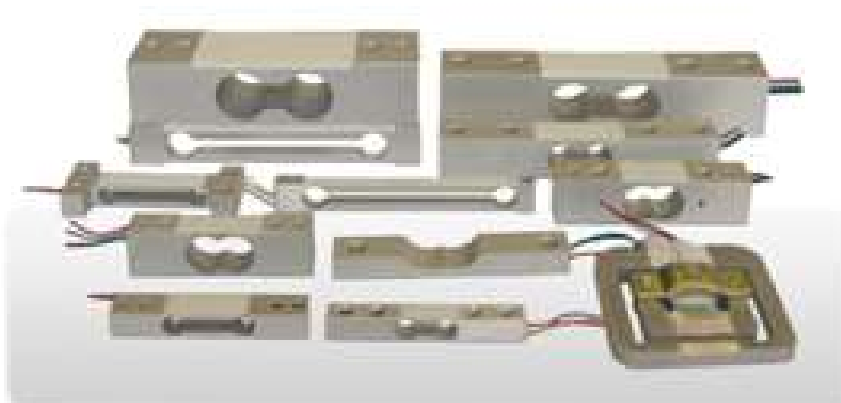
Tömeg- és erőmérés

- Erőmérő cellák

Tömeg- és erőmérés

- Erőmérő cellák

Tömeg- és erőmérés

Berendezés	Max. terhelési tartomány [kN]	Vizsgálótér szélessége [mm]	Teljes lökethossz [mm]	Sebességtartomány [mm/perc]
QUASAR 2,5	2,5	-	-	0,005-500
QUASAR 5	5	350	1000, 1500 vagy 1750	0,005-500/1000 opció/
		510	1000 vagy 1750	
QUASAR 10	10	350	1000, 1500 vagy 1750	0,005-500/1000 opció/
		510	1000 vagy 1750	
QUASAR 25	25	350	1000, 1500 vagy 1750	0,005-500
		510	1000 vagy 1750	
QUASAR 50	50	410	1000, 1500 vagy 1750	0,005-500
QUASAR 100	100	410	1000, 1500 vagy 1750	0,005-200

- Szakítószilárdság-mérés

Tömeg- és erőmérés

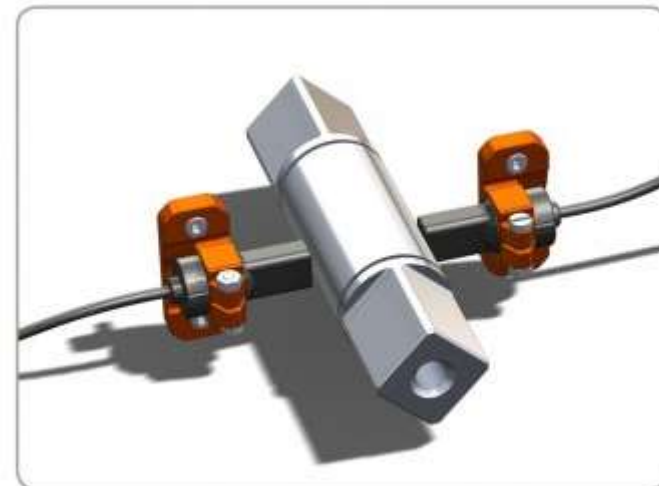
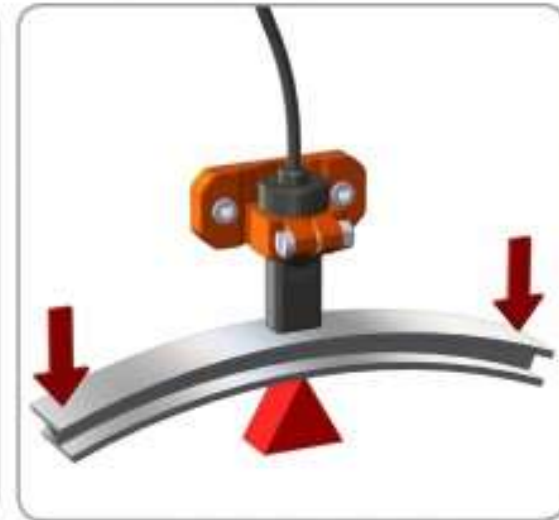
Active Torque Sensor

Active Axial Load Sensor

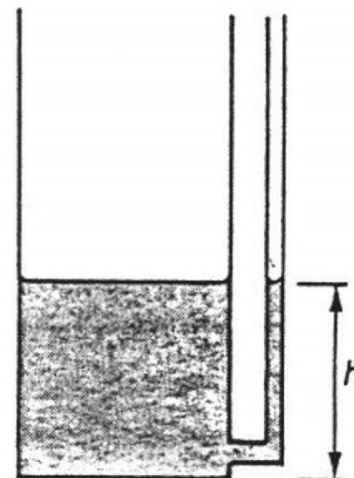
Active Bending Sensor

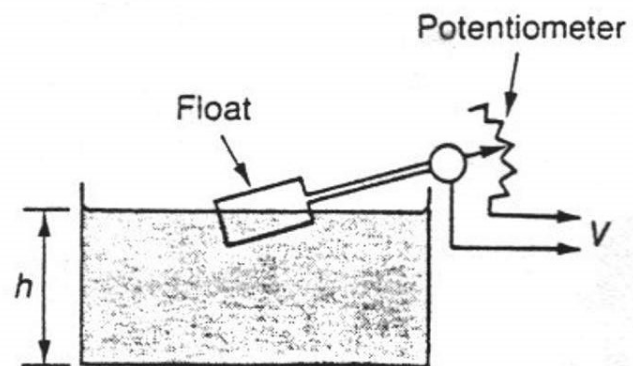
Szintmérés

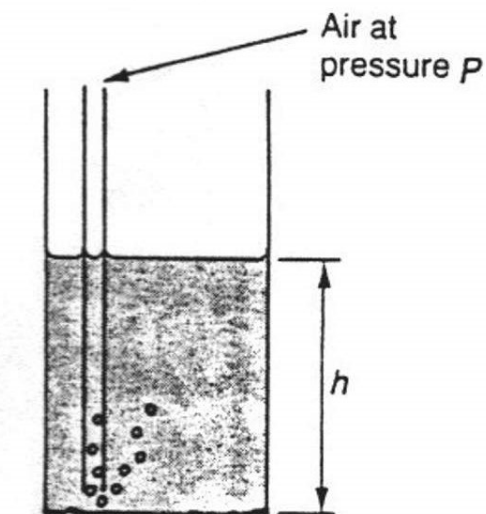
(a) Dipstick

(b) Sightglass

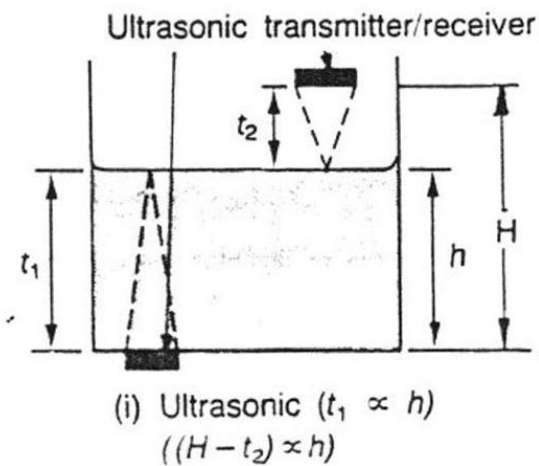
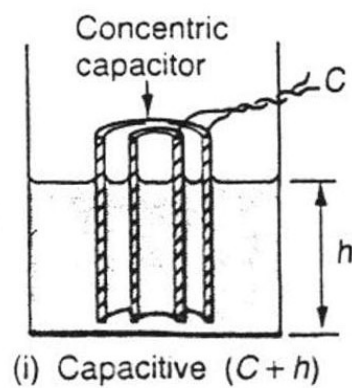
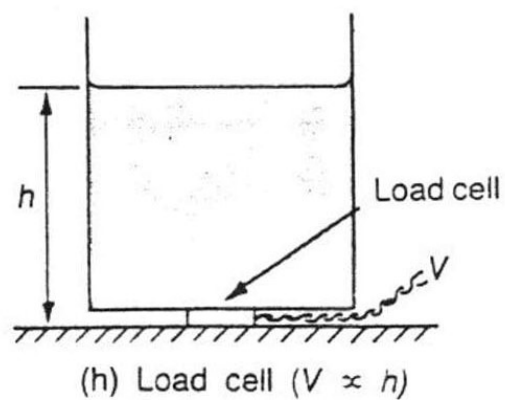
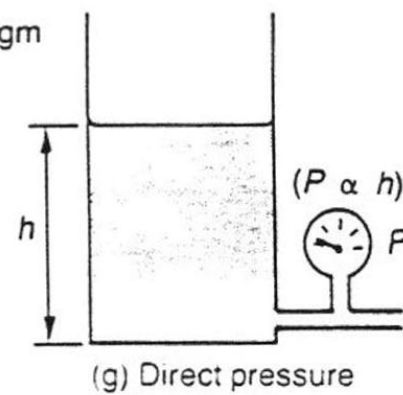
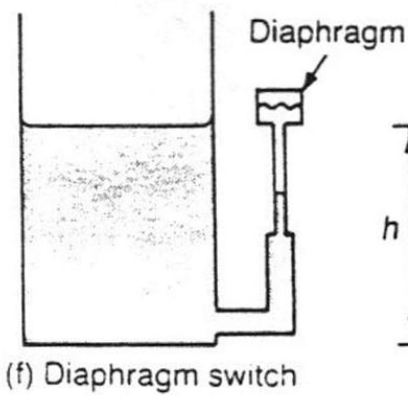
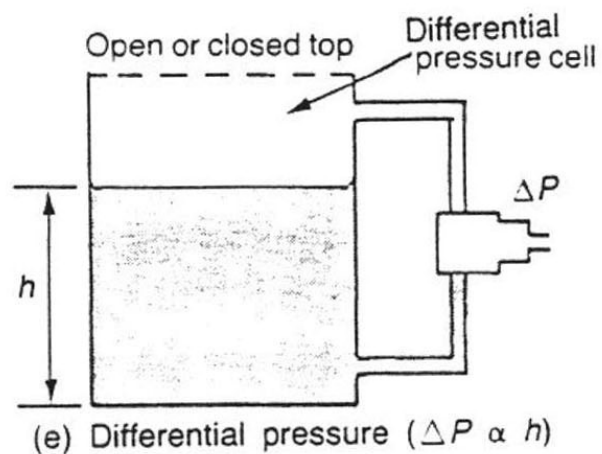

(c) Float ($V \propto h$)

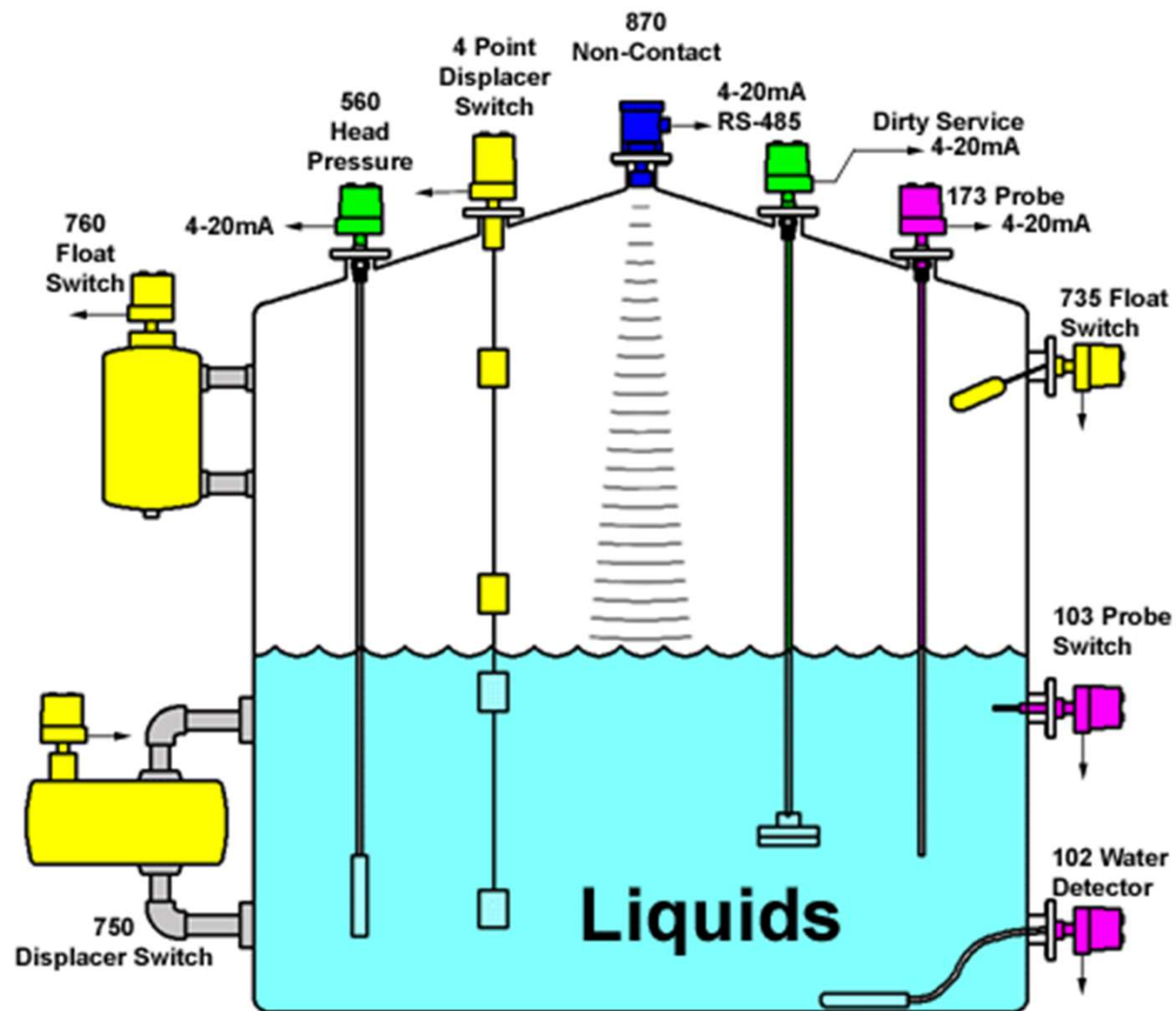

(d) Hydrostatic ($P \propto h$)

Szintmérés

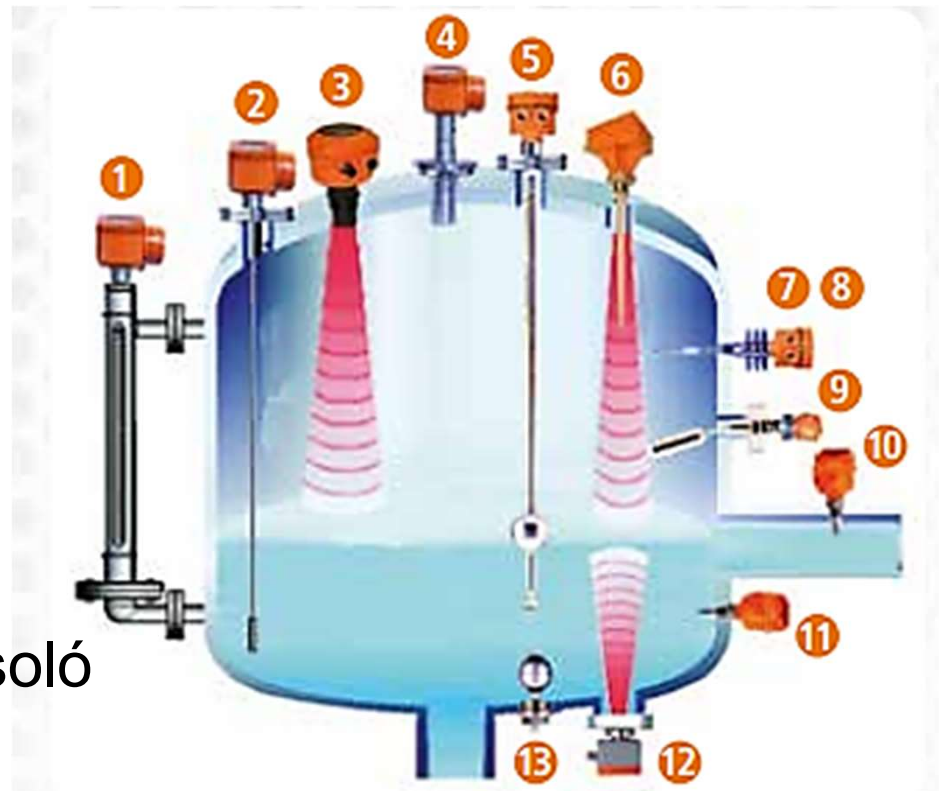

Szintmérés

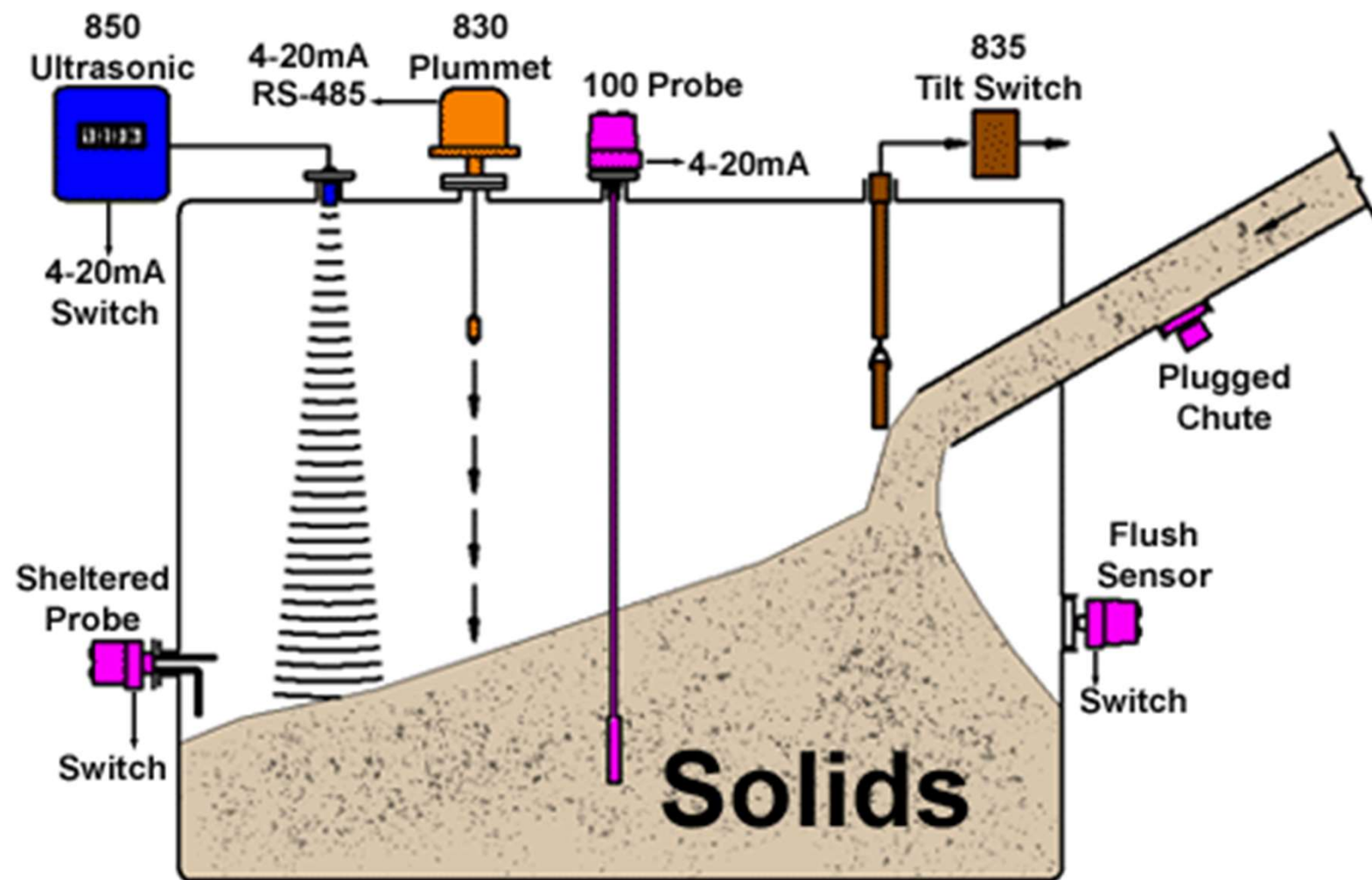

Szintmérés

1. By-pass radaros szintjelző
2. TDR radar folyadékra
3. kétvezetékes UH távadó
4. kétvezetékes FMCW radar
5. mágneses úszókapcsoló
6. kétvezetékes FMCW radar
7. kapacitív szintkapcsoló
8. RF admittancia szintkapcsoló
9. falba építhető úszószintkapcsoló
10. rezgővillás szintkapcsoló
11. rezgővillás szintkapcsoló
12. falon kívüli ultrahangos szintmérő
13. mini mágneses szintkapcsoló

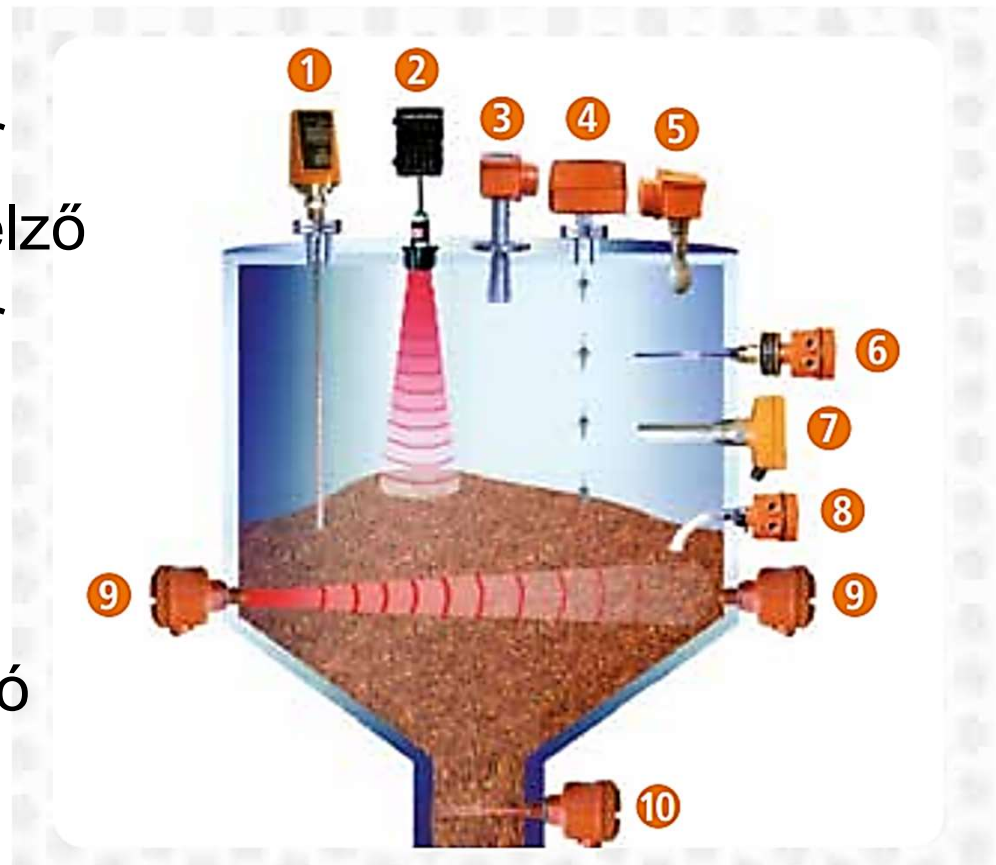

Szintmérés

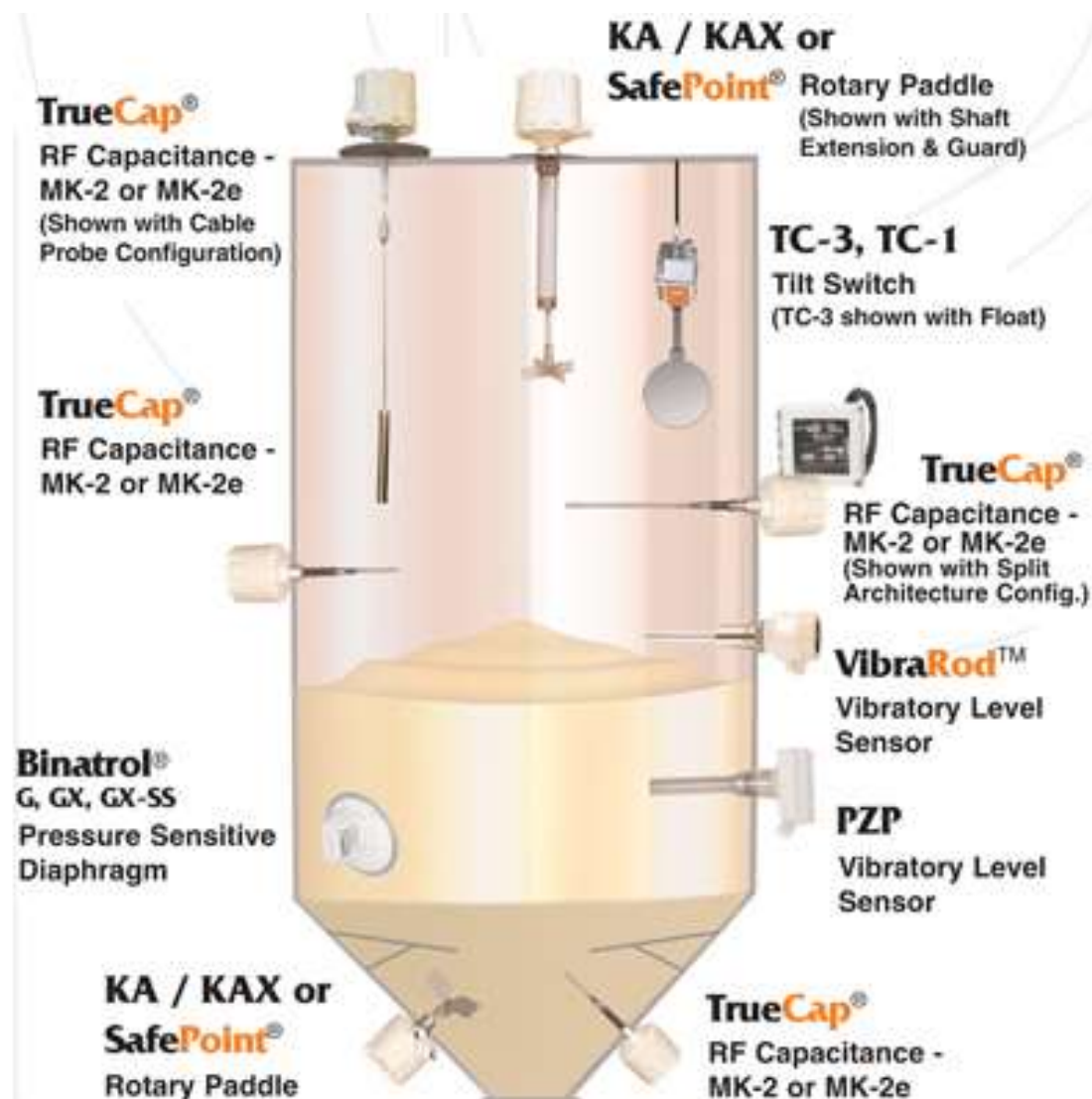

Szintmérés

1. TDR radar szilárd anyagokra
2. ultrahangos szintmérő
3. kétvezetékes FMCW radar
4. folyamatos „szervó” szintjelző
5. kétvezetékes FMCW radar
6. kapacitív szintjelző
7. rezgővillás szintkapcsoló
8. forgólapátos szintkapcsoló
9. mikrohullámú szintkapcsoló
10. Doppler szintkapcsoló

Szintmérés

POINT LEVEL MONITOR QUICK REFERENCE CHART

PRODUCT TECHNOLOGY	MATERIAL						DENSITY				TEMP			DIELECTRIC (ε _r)
	Powders	Pellets	Food Grain	Mining / Aggr.	Slurries	Liquids	1.5 - 5 lb/ft³	5 - 15 lb/ft³	15 - 35 lb/ft³	35+ lb/ft³	Low	to 300°F	> 300°F	Low (<1.5)
Rotary Paddle	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
RF Capacitance Probe	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
Vibratory Probe	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Diaphragm Switch	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Tilt Switch	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓

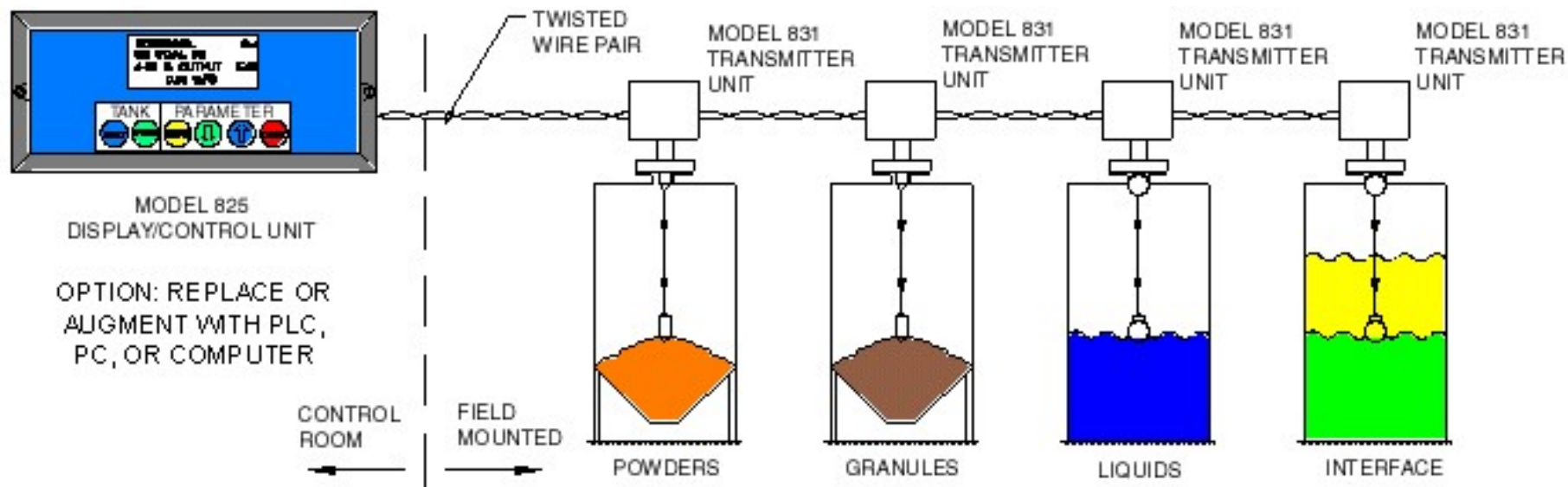
✓ - Applicable

• - Consult Factory

✗ - Not Recommended

Szintmérés

- szintmérési feladatok

Szintmérés

- szintmérők

ultrahangos
szintmérő

radaros
szintmérő

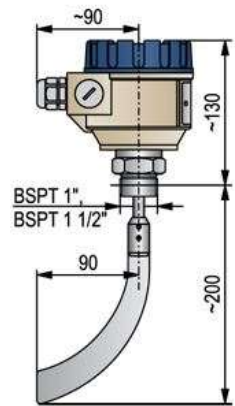

TDR
szintmérő

- méréstartomány: 0-50m
- hőmérséklettartomány: -40 – 550°C

Szintmérés

- szintkapcsolók

forgólapátos
szintkapcsoló

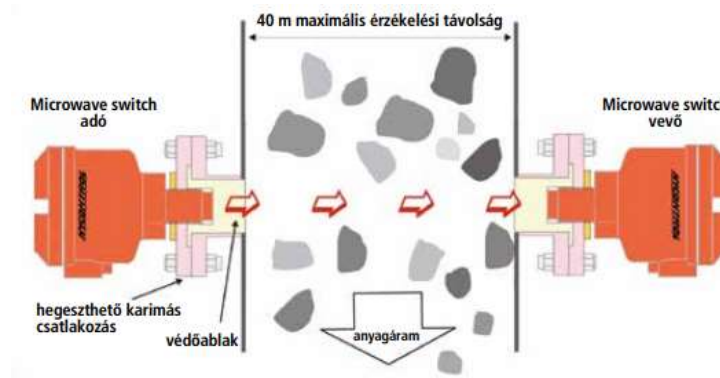
vibrációs
szintkapcsoló

rezgő villás
szintkapcsoló

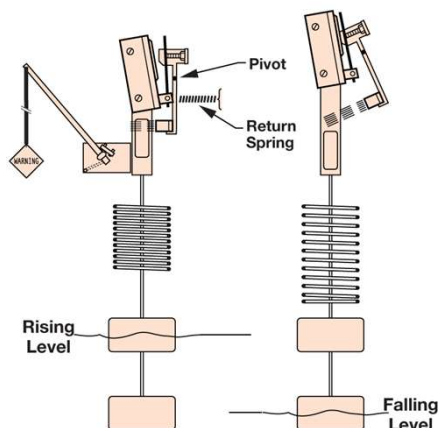
RF admittancia
szintkapcsoló

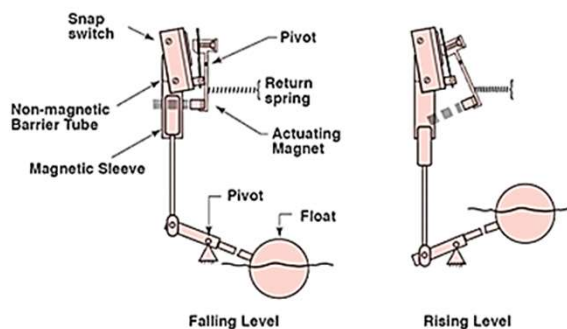
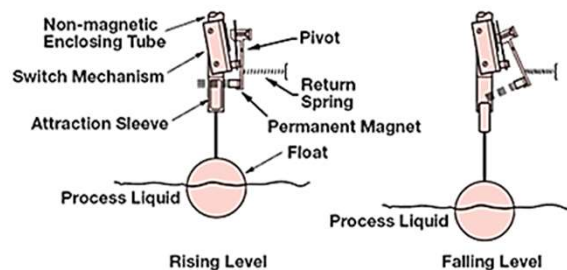
mikrohullámú
szintkapcsoló

Szintmérés

- felhajtóerőt kihasználó szintkapcsolók

kiszorításos kapcsoló

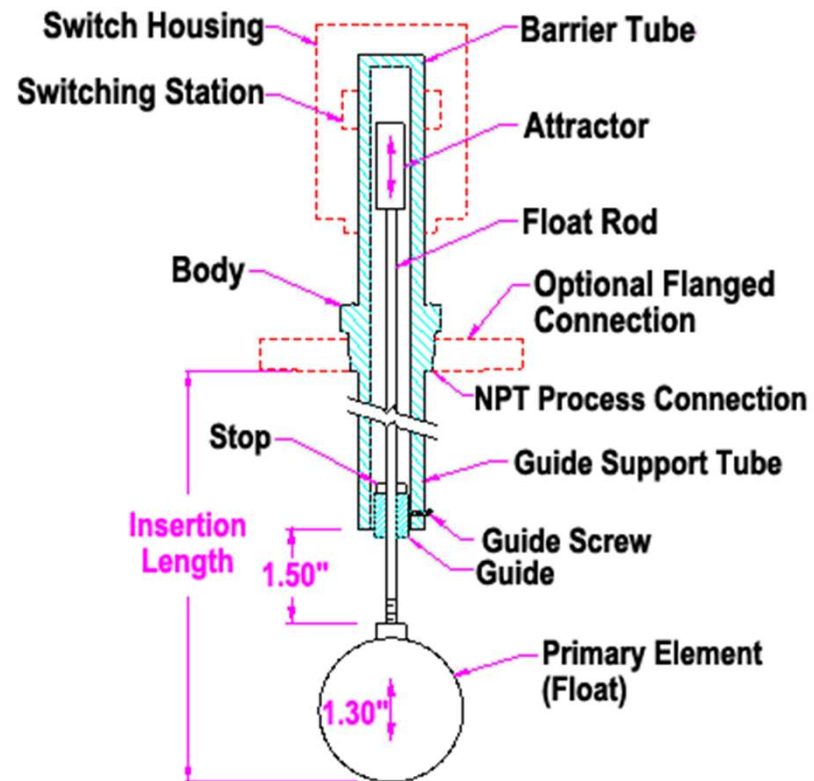
úszógolyós kapcsoló

billenő
úszókapcsoló

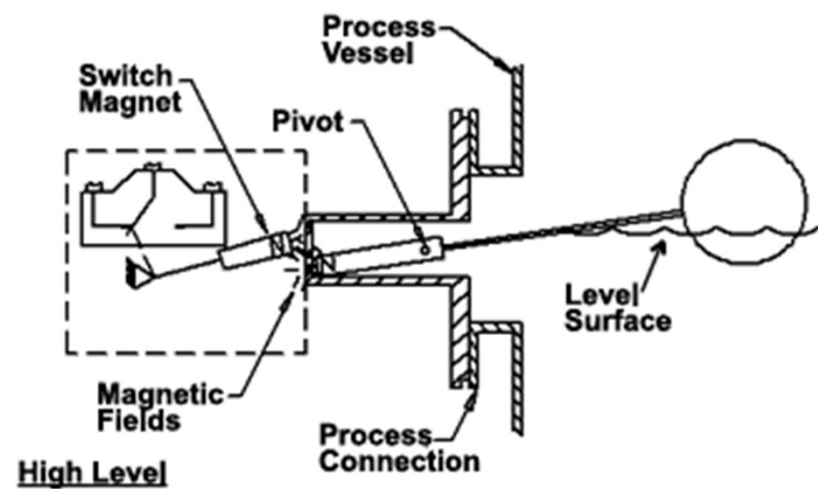
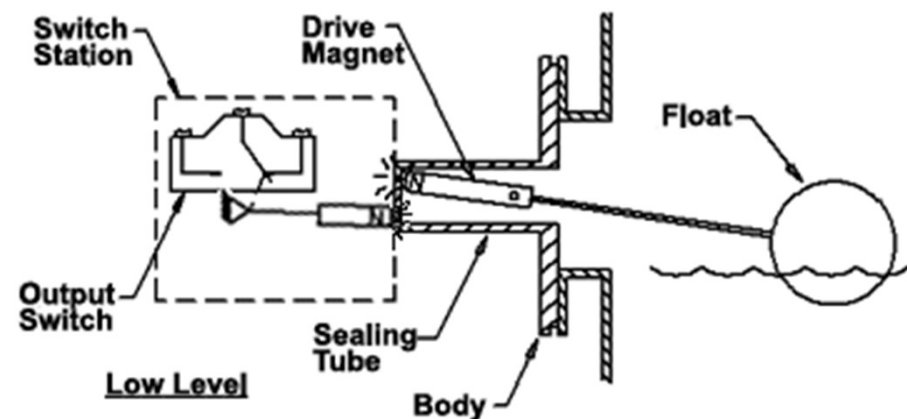
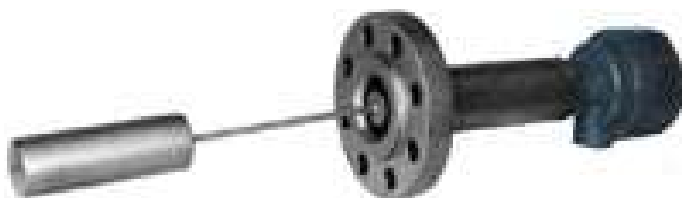
Szintmérés

- úszós szintmérők

Szintmérés

- úszós szintkapcsolók

Szintmérés

- ultrahangos szintmérők

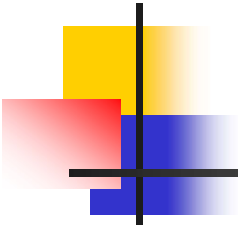
Szintmérés

- kapacitív szintérzékelők

RF admittancia
szintkapcsoló

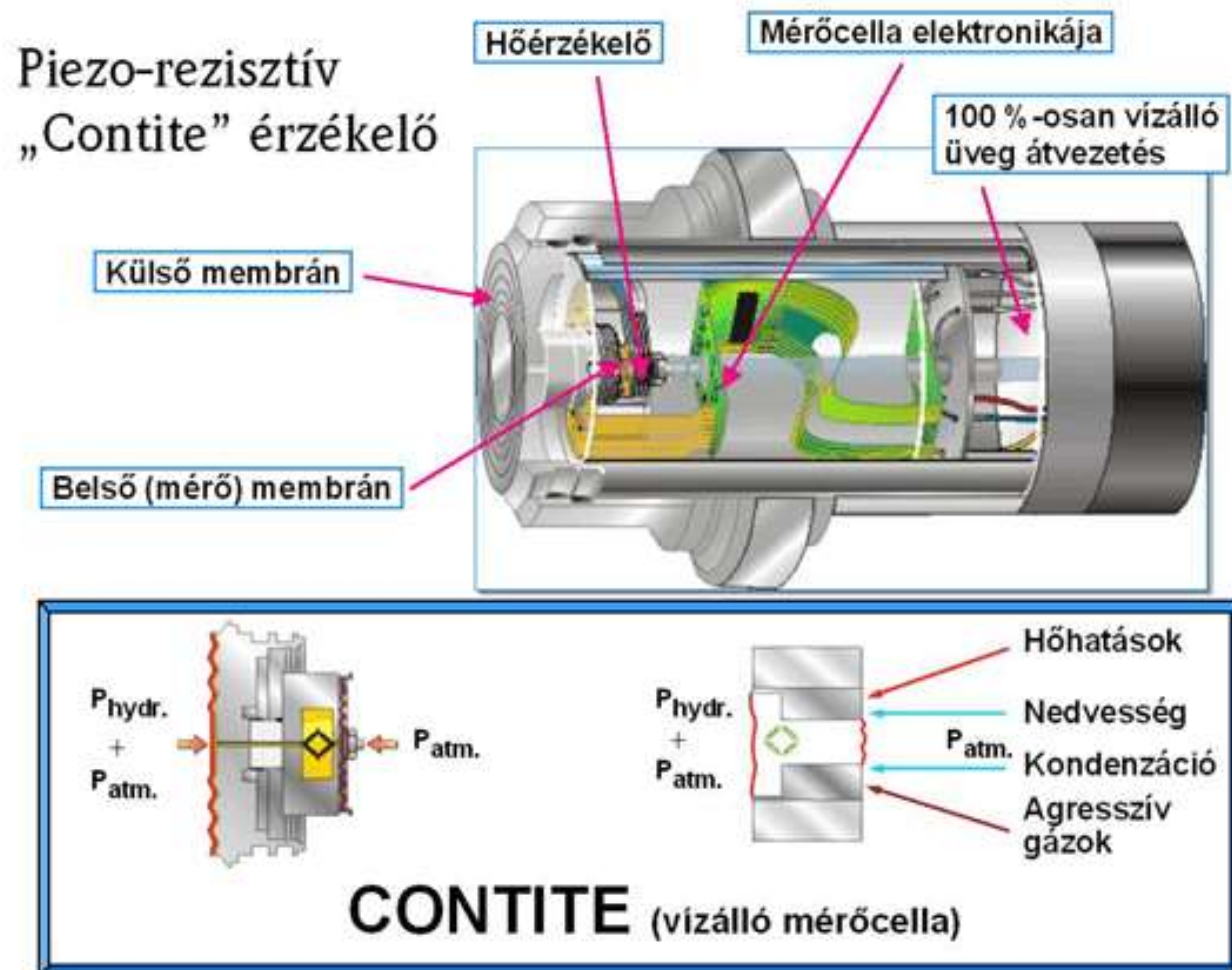

Szintmérés

- nyomástávadós szintérzékelő

Szintmérés

Szintmérés

- szintmérés ömlesztett szilárd anyagok esetén

Szintmérés

- üzemanyagszint mérők

Ford

Opel

Mercedes

- Páratartalom-mérés
 - gázban / levegőben oldott vízgőztartalom mérése
 - **abszolút páratartalom**: a vízgőz mennyisége egységnyi térfogatú levegőben [g/m^3]
 - **relatív páratartalom**: az abszolút páratartalom viszonyítva az adott körülmények közötti maximális páratartalomhoz
 - **harmatpont**: az a hőmérséklet melyen a pára kicsapódik
 - befolyásoló tényezők: hőmérséklet, légnyomás, áramlási sebesség, gáz relatív móltömege

Páratartalom-mérés

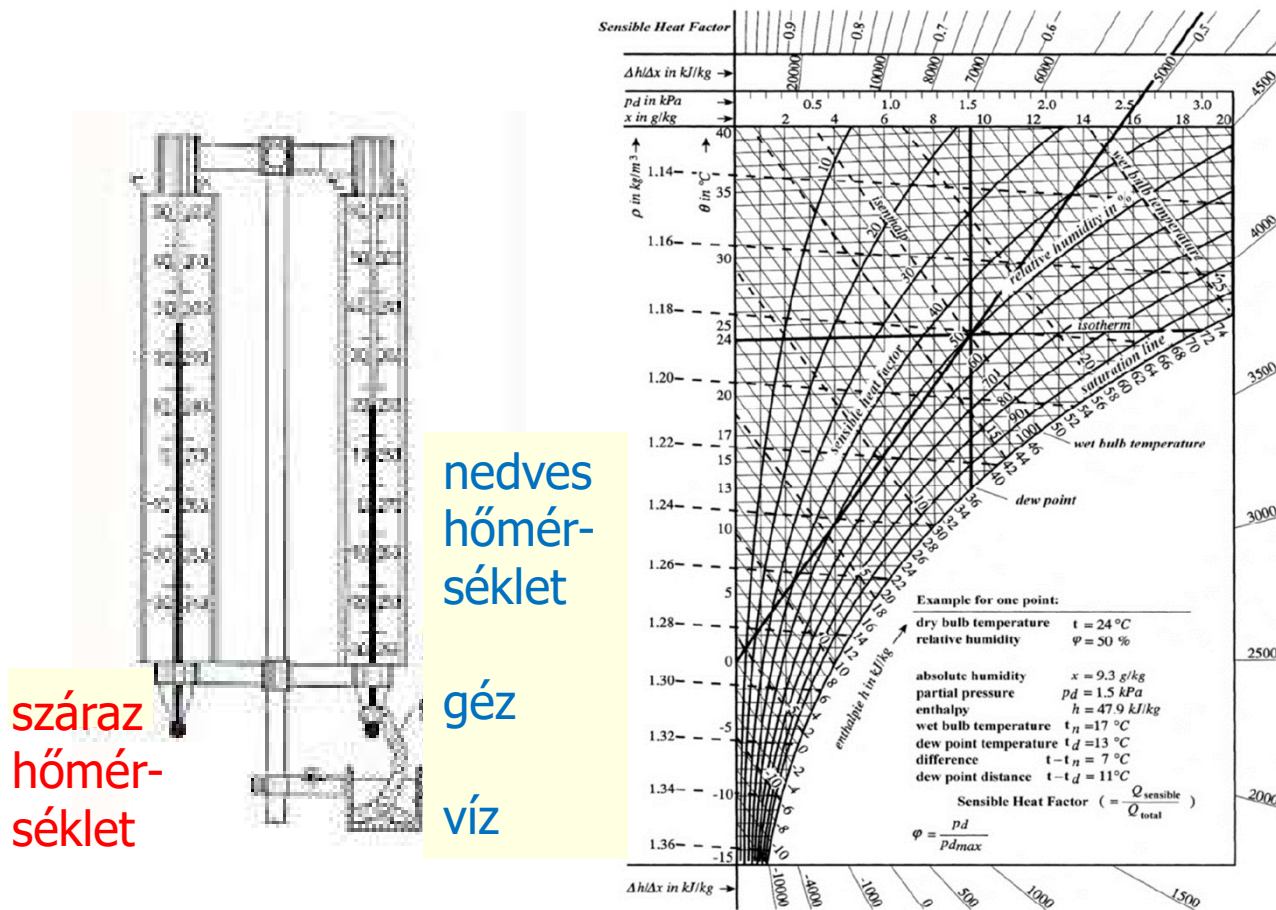
hőmérséklet –
relatív
páratartalom
közötti
összefüggés

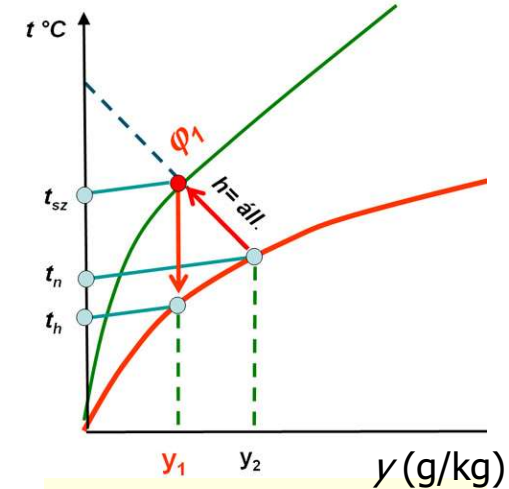
- módszerek
 - vízgőz megkötése
 - száraz/nedves hőmérő
 - hajszál
 - elektrolitos / elektromos elvű
 - dielektromos / kapacitív elvű
 - infravörös sugárzáson alapuló

Páratartalom-mérés

- Száraz-nedves hőmérős módszer - pszichrometria

Mollier-diagram

t_{sz} – száraz T
 t_n – nedves T
 t_h – harmatponti T

Páratartalom-mérés

Páratartalom-mérés

- kapacitív érzékelők
 - széleskörű alkalmazhatóság
 - relatív páratartalom-mérés 0-100% (20-95%)
 - -40°C-120°C
 - válaszidő: 15s
 - jó linearitás 20-95% között

Páratartalom-mérés

- impedancia mérésén alapuló érzékelők
 - relatív páratartalom-mérés
0-90%
 - 0°C-60°C
 - válaszidő: 15s
 - jó linearitás 20-95% között

Páratartalom-mérés

- termohigrométer

Maximálisan mérhető abszolút hőmérséklet	+60°C
Maximálisan mérhető páratartalom	99%RH
Hőmérséklet mérésének maximális pontossága	±0.8 °C
Hőmérsékletmérés felbontása	0.1°C
Páratartalom mérésének maximális pontossága	±3 %RH
Páratartalom-érzékelés felbontása	0.1%RH
Harmatpont mérése	Igen
Mérő típusa	Kézi
Funkciók	Tárolás
Áramforrás	Akkumulátor
Battery Type	AAA
Az akkumulátor élettartama	500 h
Modellszám p	TES 1364
Tömeg	235g
Maximális működési hőmérséklet	+60°C
Min. működési hőmérséklet	0°C

Páratartalom-mérés

- infravörös elvű érzékelők
 - relatív páratartalom-mérés 0-100%
 - -20°C - 65°C
 - válaszidő: 1s
 - jó linearitás 20-95% között

